

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยสกุลเงินดิจิทัลบิทคอยน์

อภิชัย ศรีทอง^{1*}, พาชิตชนัด ศิริพานิช² และ เตือนเพ็ญ ชีววรรณวิวัฒน์³

Received: 12 August 2022; Revised: 25 September 2022; Accepted: 26 September 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยสกุลเงินดิจิทัลบิทคอยน์ซึ่งสำรวจจากนักลงทุนในบิทคอยน์จำนวน 348 คน โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ด้วยแบบการถดถอยลอจิสติกทวิภาค (Binary Logistic Regression) แบ่งออกเป็น 4 ตัวแบบหรือ 4 ด้าน ความคุ้มครอง ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยสกุลเงินดิจิทัลบิทคอยน์ด้านการถูกโจรกรรม ได้แก่ ความเข้าใจด้านประกันภัย การรับรู้ความเสี่ยงด้านโจรกรรม และการรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว สำหรับด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวมีปัจจัยที่มีอิทธิพลได้แก่ ความเข้าใจด้านประกันภัย การรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว และประสบการณ์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้า สำหรับด้านการทำธุรกรรมล่าช้ามีปัจจัยที่มีอิทธิพลได้แก่ ความเข้าใจด้านประกันภัย และประสบการณ์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้า และสำหรับด้านรวมทุกความคุ้มครองมีปัจจัยที่มีอิทธิพลได้แก่ ความเข้าใจด้านประกันภัย ความเข้าใจด้านดิจิทัล การรับรู้ความเสี่ยงด้านโจรกรรม และการรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว นอกจากนี้ยังพบว่า นักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อประกันภัยสกุลเงินดิจิทัลบิทคอยน์ด้านความคุ้มครองต่าง ๆ ยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยดังนี้ ด้านการถูกโจรกรรมมีประมาณร้อยละ 64 ยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยไม่เกิน 10,000 บาทต่อปีด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวมีประมาณร้อยละ 57 ยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยไม่เกิน 3,000 บาทต่อปีและด้านการทำธุรกรรมล่าช้ามีประมาณร้อยละ 47 ยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยไม่เกิน 500 บาทต่อปีท้ายที่สุด เมื่อนำเสนอแผนการประกันภัยรวมทุกความคุ้มครอง พบว่า มีนักลงทุนในบิทคอยน์ร้อยละ 48.56 สนใจซื้อ

คำสำคัญ: ประกันภัยสกุลเงินดิจิทัลบิทคอยน์, ความเข้าใจด้านประกันภัย, ความเข้าใจด้านดิจิทัล, การโจรกรรมบิทคอยน์, การทำธุรกรรมบิทคอยน์ล้มเหลว, การทำธุรกรรมบิทคอยน์ล่าช้า, ตัวแบบการถดถอยลอจิสติกทวิภาค

*Corresponding E-mail: apichai.srit@stu.nida.ac.th

^{1,2,3} สาขาวิชาเอกวิทยาการประกันภัยและการบริหารความเสี่ยง คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

Factors Influencing Interesting in Purchasing Bitcoin Digital Currency Insurance

Apichai Srithong^{1*}, Pachitjanut Siripanich² and Duanpen Teerawanwiwat³

Received: 12 August 2022; Revised: 25 September 2022; Accepted: 26 September 2022

Abstract

The objective of this research is to study the factors influencing the purchase of bitcoin digital currency insurance. The survey was conducted on 348 bitcoin investors through an online questionnaire. The results of the binary logistic regression analysis were categorized into four models according to four aspects of coverage. For robbery bitcoin insurance, the factor effected purchasing interest are insurance literacy, perceived risk of robbery and perceived risk of transaction-failure. For transaction-failure bitcoin insurance, they are insurance literacy, perceived risk of transaction-failure and experience regarding the delayed transaction. Insurance literacy and experience regarding the transaction-delayed are two factors effected purchasing interest on delay-in-transactions bitcoin insurance. And for all-coverage insurance, the significantly factors are insurance literacy, digital literacy, perceived risk of robbery and perceived risk of transaction-failure. In addition, bitcoin investors whom interested in purchasing bitcoin digital currency insurance are willing to pay premiums as follows: About 64% are willing to pay a premium of no more than 10,000 Baht per year for robbery coverage; 57% are willing to pay a premium of no more than 3,000 Baht per year for transaction-failure coverage; And 47% are willing to pay a premium of no more than 500 Baht per year for delay-in-transactions coverage. Lastly, there are 48.56% of bitcoin investors interested in purchasing the proposed bitcoin insurance policy with all coverage.

Keywords: Bitcoin Digital Currency Insurance, Insurance Literacy, Digital Literacy, Bitcoin Robbery, Bitcoin Transaction-failure, Bitcoin Transaction-delayed, Binary Logistic Regression

*Corresponding E-mail: apichai.srit@stu.nida.ac.th

^{1,2,3} Actuarial Science and Risk Management, Graduate School of Applied Statistics, National Institute of Development and Administration

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาได้มีสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) หรือสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) ที่ผสมผสานการใช้เทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain) และการเข้ารหัสลับ (Cryptography) เกิดมาเป็นสกุลแรกของโลก นั่นคือบิตคอยน์ (Bitcoin) ซึ่งมีคุณสมบัติการกระจายศูนย์ (Decentralize) โดยเชื่อกันว่ายากต่อการปลอมแปลงข้อมูล และสามารถตรวจสอบได้ จึงมีความโปร่งใสและปลอดภัยสูง รวมทั้งการที่มีจำนวนเหรียญที่จำกัดที่ 21 ล้านเหรียญ (บิตคับ, 2564) จากคุณสมบัติของบิตคอยน์ที่กล่าวมาทำให้เกิดความสนใจในหมู่นักลงทุนที่จะให้เป็นสินทรัพย์ทางเลือกที่สามารถเก็บมูลค่าไว้ได้ (Store of Value) ซึ่งคล้ายคลึงกับทองคำ หรือใช้ป้องกันความเสี่ยงจากเงินเฟ้อ หรือแม้ในช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ และยังเป็นต้นแบบของสกุลเงินดิจิทัลอื่น ๆ มากมาย เช่น อีเทอร์เรียม (ETH) เอกซ์อาพี (XRP) ไลต์คอย (LTC)

เว็บไซต์ “MGR ONLINE” รายงานว่า ตลาดคริปโตเคอร์เรนซีได้รับความสนใจเป็นอย่างมากโดยมีมูลค่าตลาดอยู่ที่ 2.97 ล้านล้านดอลลาร์ ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ซึ่งถ้าพิจารณาแค่ปี พ.ศ. 2564 มูลค่าเติบโตมากถึงร้อยละ 193 และสัดส่วนมูลค่าตลาดของบิตคอยน์เมื่อเทียบกับทุกสกุลเงินดิจิทัลในตลาดคริปโตเคอร์เรนซี ณ วันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2564 อยู่ที่ร้อยละ 41 ซึ่งยังคงครองสัดส่วนที่มากที่สุดบนตลาด (ผู้จัดการออนไลน์, 2565) ปัจจุบันมีสินทรัพย์ดิจิทัลเกิดขึ้นมากมายถูกสร้างขึ้นบนเทคโนโลยีบล็อกเชนที่มีความปลอดภัยสูง แต่ไม่ได้หมายความว่ามีความเสี่ยงจากการถูกโจรกรรม จากเว็บไซต์ “Forbes” รายงานว่าในอดีตที่ผ่านมาตลาดคริปโตเคอร์เรนซีมีการเติบโตสูงแต่ในขณะเดียวกันก็มีการโจรกรรมจากแฮกเกอร์ (Hacker) สูงขึ้นมากเช่นเดียวกัน ทำให้โครงการและศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset Exchange) จำนวนมากไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ รวมถึงได้สร้างความเสียหายมากมายต่อนักลงทุนในตลาดนี้ รวมถึง Binance ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลที่ใหญ่ที่สุดในโลก ได้รับความเสียหายจากการถูกโจรกรรมสูงถึง 40 ล้านเหรียญดอลลาร์ (Kauffman J., 2019) และจากเว็บไซต์ “FINNOMENA” ในปี พ.ศ. 2561 ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลของเกาหลีใต้ Conrail ถูกโจรกรรมเสียหายถึง 37.2 ล้านเหรียญดอลลาร์ ในปีเดียวกัน BitGrail ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลของอิสราเอลสูญเงินไปกว่า 195 ล้านเหรียญดอลลาร์ และเหตุการณ์อื่น ๆ อีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นของ Coincheck ที่ญี่ปุ่น หรือ Bithumb ของเกาหลีใต้ (ชิปเม็กซ์, 2563) นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงอื่นอีกมากมายที่นักลงทุนในสกุลเงินดิจิทัลต้องเผชิญนอกเหนือจากการถูกโจรกรรม เช่น ความเสี่ยงจากมาตรการควบคุมของแต่ละประเทศ ความเสี่ยงในการโอนสกุลเงินดิจิทัล ความเสี่ยงด้านราคาที่ผันผวนสูง ทั้งนี้ ความปลอดภัยของสกุลเงินดิจิทัลมีสามองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกันคือ โปรโตคอล ศูนย์ซื้อขาย และความปลอดภัยของกระเป๋าเงินส่วนบุคคล ซึ่งส่วนมากแฮกเกอร์จะมุ่งเป้าหมายไปที่ศูนย์ซื้อขายและกระเป๋าเงินส่วนบุคคลเพราะทำการแฮกหรือโจรกรรมและหาช่องว่างของระบบได้ง่ายมากกว่าโปรโตคอล ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้การประกันภัยสกุลเงินดิจิทัล (Digital Currency Insurance) เข้ามามีบทบาทเพื่อลดความเสียหาย เพิ่มความมั่นใจและความปลอดภัยของการลงทุนในตลาดคริปโตเคอร์เรนซี

ตัวอย่างบริษัทประกันภัยที่ให้บริการเกี่ยวกับสกุลเงินดิจิทัล เช่น Lloyd's of London ได้มอบวงเงินประกันภัยเกี่ยวกับสกุลเงินดิจิทัลสูงถึง 255 ล้านเหรียญดอลลาร์และ 100 ล้านเหรียญดอลลาร์ ให้แก่ Coinbase และ BitGo ตามลำดับ ประเทศญี่ปุ่นมีประกันภัยความคุ้มครองกรณีทำธุรกรรมด้วยบิตคอยน์เกิดความล้มเหลว (สุทธิพล ทวีชัยการ, 2561) เนื่องจากสกุลเงินดิจิทัลนั้นมีมากมายหลายประเภทและมีความซับซ้อนในตัวผลิตภัณฑ์หรือสินทรัพย์ที่จะประเมินความเสี่ยงได้อย่างครอบคลุม รวมทั้งการกำหนดความคุ้มครองและเงื่อนไขการจ่ายเงินชดเชยก็ทำได้ยาก เว็บไซต์ “REUTERS” รายงานว่าบริษัท XL Catlin, Chubb และ Mitsui Sumitomo Insurance กำลังตรวจสอบความคุ้มครองการโจรกรรมสำหรับบริษัทที่จัดการเกี่ยวกับสกุลเงินดิจิทัล เช่น บิตคอยน์ หรือ อีเทอร์เรียมซึ่งจะเป็นมุมมองของการประกันภัยให้แก่ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล อย่างไรก็ตาม ปัญหาของบริษัทประกันภัยเหล่านี้ คือ การไม่มีข้อมูลย้อนหลังให้วิเคราะห์ รวมถึงความท้าทายของบริษัทประกันภัยว่าพวกเขาจะคุ้มครองความเสี่ยงให้กับลูกค้าที่มีความรู้

น้อยได้อย่างไร คนที่เข้าใจเทคโนโลยีมีจำนวนน้อยมากเนื่องจากยังเป็นธุรกิจที่มีอายุน้อยและขาดข้อมูลที่บริษัทประกันภัยจะใช้ในการตัดสินใจคิดเบี้ยประกันภัย (Barlyn S., 2018)

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพิจารณาเลือกศึกษาเฉพาะบิทคอยน์ เพราะเป็นสกุลเงินดิจิทัลที่เป็นต้นกำเนิดของสินทรัพย์ดิจิทัลหลายตัวและบิทคอยน์เริ่มเป็นที่ยอมรับมากขึ้นในวงกว้างทั้งสถาบันการเงินและบุคคลทั่วไป รวมทั้งในประเทศไทยก็ได้รับความนิยมที่สูงขึ้นในปัจจุบันโดยมุ่งเน้นไปที่นักลงทุนหรือผู้อุปถัมภ์รายย่อย

จากข้อมูลที่กำลังมาข้างหน้าแสดงให้เห็นถึงปัญหาเกี่ยวกับการโจรกรรม การทำธุรกรรมล้มเหลว และปัญหาอื่น ๆ ในตลาดคริปโตเคอร์เรนซีที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล นายหน้าสินทรัพย์ดิจิทัลหรือตัวกลางในการแลกเปลี่ยนที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัลบิทคอยน์ รวมทั้งนักลงทุนรายย่อยเช่นเดียวกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยสกุลเงินดิจิทัลบิทคอยน์ผ่านผลิตภัณฑ์ประกันภัยที่ออกแบบ เพื่อเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับนักลงทุนรายย่อย

2. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยสกุลเงินดิจิทัลบิทคอยน์ ด้านการถูกโจรกรรม ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว ด้านการทำธุรกรรมล่าช้า และด้านรวมทุกความคุ้มครอง รวมถึงการศึกษาเบี้ยประกันภัยที่ผู้ลงทุนยอมจ่ายสำหรับการถูกโจรกรรม ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว และด้านการทำธุรกรรมล่าช้า

3. นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

นักลงทุนในบิทคอยน์ หมายถึง คนไทยที่เคยลงทุนกับบิทคอยน์และมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป

ประกันภัยบิทคอยน์ หมายถึง ประกันภัยสกุลเงินดิจิทัลบิทคอยน์ นั่นคือ การประกันภัยที่คุ้มครองความเสี่ยงด้านการถูกโจรกรรม ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว ด้านการทำธุรกรรมล่าช้า หรือด้านรวมทุกความคุ้มครองที่เป็นเป้าหมายของการศึกษาในครั้งนี้

ความเข้าใจด้านประกันภัย หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในแนวคิดการประกันภัยและความเสี่ยงทางการเงิน ตลอดจนทักษะ แรงจูงใจ และความมั่นใจในการนำความรู้และความเข้าใจดังกล่าวไปใช้ในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพในทักษะทางการเงิน และบริบทต่าง ๆ (OECD, 2014)

ความเข้าใจด้านดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการเข้าถึง จัดการ เข้าใจ รวบรวม ประเมิน และสร้างสรรค์เทคโนโลยีและเหมาะสม ตลอดจนถึงสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อประกอบอาชีพ ทำงาน และประกอบกิจการ (UNESCO, 2018)

การรับรู้ความเสี่ยง หมายถึง ความไม่แน่ใจในผลที่จะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจซื้อหรือใช้บริการ เป็นปัจจัยภายในซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งของการตัดสินใจของผู้บริโภค เป็นสภาวะที่ผู้บริโภครับรู้หรือรู้สึกขึ้นมาหรือเชื่อว่ามีความเสี่ยง หากตัดสินใจซื้อหรือใช้บริการ หรือผู้บริโภครับรู้หรือรู้สึกว่าจะเกิดผลเสียหายมากหากตัดสินใจผิดพลาด (มาร์เก็ตเรียร์, 2546)

4. บรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มินตรา เชื้ออ่ำ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องการรับรู้และทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการใช้สกุลเงินดิจิทัลบิทคอยน์ (Bitcoin) ในประเทศไทย พบว่าโดยรวมแล้วประชาชนมีการรับรู้เกี่ยวกับสกุลเงินดิจิทัลบิทคอยน์ในด้านการรับรู้ถึงประโยชน์การรับรู้ความง่ายในการใช้งาน และการรับรู้ความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก รวมถึงทัศนคติต่อการใช้สกุลเงินดิจิทัลบิทคอยน์อยู่ในระดับดี โดยเฉพาะในด้านความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก มีการใช้สกุลเงินดิจิทัลบิทคอยน์อยู่ในระดับมาก และส่วนใหญ่ใช้บิทคอยน์ในการเทรดหรือการลงทุนเพื่อเก็งกำไร

ภิญญาพัชญ์ นาแหลม (2562) ศึกษาเรื่องแรงจูงใจและพฤติกรรมในการใช้สกุลเงินในรูปแบบดิจิทัลของผู้บริโภค : กรณีศึกษาสกุลเงินบิทคอยน์ พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผล

ให้พฤติกรรมในการใช้สกุลเงินบาทต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านการศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการให้ความสำคัญกับพฤติกรรมในการใช้สกุลเงินบาทเหมือนกัน

ปรารณาอารี มุฮัมมัดอัลโคลเลซ (2563) ศึกษาเรื่องการยอมรับเทคโนโลยี พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ และการรับรู้ความเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจใช้สกุลเงินดิจิทัลของผู้บริโภคในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย และสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีการตัดสินใจใช้สกุลเงินดิจิทัลในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และจากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) พบว่า การยอมรับเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจใช้สกุลเงินดิจิทัลในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจใช้สกุลเงินดิจิทัลในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และการรับรู้ความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจใช้สกุลเงินดิจิทัลในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แต่มีความสัมพันธ์ระดับต่ำและมีทิศทางเดียวกัน

Tennyson (2011) ศึกษาเรื่อง Consumers' insurance literacy: evidence from survey data พบว่า ผู้ที่ไม่มีประกันภัยเลย (มี 0 ฉบับ) จะได้คะแนนความรู้ด้านหลักประกันภัยที่น้อยกว่าผู้ที่มีประกันภัยอย่างน้อย 1 ฉบับ ประมาณร้อยละ 9 – 12 ซึ่งมีนัยสำคัญ รวมถึงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางคะแนนประกันภัยของจำนวนผู้ที่มีจำนวนกรมธรรม์ที่แตกต่างกัน ลักษณะทางประชากรมีนัยสำคัญต่อคะแนนเพียงอย่างเดียวคือ เพศ โดยเพศชายได้คะแนนมากกว่าเพศหญิงร้อยละ 5 – 7 และผลการศึกษายังพบอีกว่าความเข้าใจด้านประกันภัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความมั่นใจในการตัดสินใจต่อการใช้ประกันภัย และการสัมมนาหรือลงคอร์สเรียนด้านการเงินส่วนบุคคล รวมถึงความเต็มใจที่จะค้นหาข้อมูลจากแหล่งภายนอกมากขึ้น และการพึ่งพาแหล่งข้อมูลที่ไม่เป็นทางการ เช่น เพื่อนหรือครอบครัว สัมพันธ์เชิงบวกกับความมั่นใจในการตัดสินใจใช้ประกันภัย และยังคงกล่าวถึงการวัดความสนใจอื่น ๆ เช่น การออมการลงทุนเป็นตัวทำนายคะแนนแบบทดสอบความเข้าใจทางประกันภัยที่แข็งแกร่ง และอีกงานวิจัยของ Tennyson (2011) เรื่อง Consumers' insurance literacy เน้นที่การทบทวนความเข้าใจและความสามารถของผู้บริโภคในตลาดประกันภัย และมีตัวอย่างคำถามของ NAIC Insurance IQ Test และ Bristow-Tennyson Quiz ในการวัดความเข้าใจทางด้านประกันภัย

Allodi et al. (2020) ได้ทำการศึกษาเรื่อง A new proposal to define insurance literacy: paving the path ahead ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การเปรียบเทียบงานวิจัยสามด้านได้แก่ ความรู้ทางการเงิน ความรู้ด้านการประกันภัย และความรู้ด้านประกันภัยตามพฤติกรรมและการตัดสินใจและได้เสนอคำจำกัดความของความรู้ด้านการประกันภัยเป็นโครงสร้าง 3 มิติได้แก่ ความรู้ ทักษะ และความเข้าใจ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (2559) มีการจัดทำโครงการจ้างที่ปรึกษากิจกรรมเพื่อศึกษาและวิเคราะห์กรอบแนวทางการพัฒนาทักษะดิจิทัลเบื้องต้น (Digital Literacy) สำหรับประชาชนทุกกลุ่มวัยที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยภายใต้โครงการส่งเสริมการใช้ดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อสังคม หลักสูตรการเข้าใจดิจิทัล (Digital Literacy Curriculum) พบว่า การวัดประเมินผลทักษะด้านการเข้าใจดิจิทัล (Digital Literacy) มีจำนวน 9 กลุ่มเนื้อหาประกอบด้วย สิทธิและความรับผิดชอบ การเข้าถึงสื่อดิจิทัล การสื่อสารยุคดิจิทัล ความปลอดภัยยุคดิจิทัล ความเข้าใจสื่อดิจิทัล แนวปฏิบัติในสังคมดิจิทัล สุขภาพดียุคดิจิทัล ดิจิทัลคอมเมอร์ส และกฎหมายดิจิทัล รวมทั้งมีตัวอย่างคำถามในการวัดความเข้าใจทางด้านดิจิทัล

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นนั้นแสดงให้เห็นถึงนิยามและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบทคอยน์ ความเข้าใจด้านประกันภัยรวมถึงความเข้าใจด้านดิจิทัลและการรับรู้ความเสี่ยงต่อสกุลเงินดิจิทัลซึ่งจะนำมาเป็นส่วนหนึ่งของตัวแปรอิสระและนำมาปรับใช้ในการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

5. วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งเน้นการศึกษาความสนใจซื้อประกันภัยบทคอยน์ของคนไทยที่ยังคงใช้โครงสร้างประกันภัยรูปแบบดั้งเดิมที่อ้างอิงกับประกันภัยรถยนต์ ผ่านการออกแบบผลิตภัณฑ์ของผู้วิจัยซึ่งจะรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ

งานวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในด้านประกันภัยและบิทคอยน์ รายละเอียดแสดงไว้ดังตารางที่ 1 และมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

5.1 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ประกันภัยบิทคอยน์

เนื่องจากการประกันภัยบิทคอยน์ยังไม่มีในประเทศไทย ดังนั้น เพื่อให้ให้นักลงทุนเข้าใจได้ง่ายและเห็นภาพได้ชัดเจนขึ้นซึ่งจะช่วยให้การแสดงความคิดเห็นในการศึกษานี้ได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ในที่นี้จึงพัฒนาผลิตภัณฑ์ประกันภัยบิทคอยน์เพื่อใช้เป็นตัวอย่างให้นักลงทุนได้แนวคิดเบื้องต้นของการประกันภัยดังกล่าว

ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่จะใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษานี้ อาศัยแนวคิดในการผสมผสานระหว่างโครงสร้างประกันภัยแบบดั้งเดิมกับสกุลเงินดิจิทัลบิทคอยน์ ในการดำเนินการครั้งนี้ ได้กำหนดวงเงินหรือทุนประกันภัยความคุ้มครองสูงสุดเป็นค่าคงตัวค่าหนึ่งไปตลอดสัญญาเพื่อให้ง่ายต่อการคำนวณเบี้ยประกันภัย เบี้ยประกันภัยจะอยู่ในช่วง 19,000 ถึง 47,000 บาทต่อปี โดยอ้างอิงจากการประกันภัยร้านทองในปัจจุบันที่มีทุนประกันอยู่ที่ 1,000,000 ถึง 3,000,000 บาท (กรุงเทพประกันภัย, ม.ป.ป.) ตามแนวคิดของเว็บไซต์ “มันนี่บัฟฟาโล” ที่ว่า บิทคอยน์คือทองคำดิจิทัล (Digital Gold) เพราะมีคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกันทั้งแง่ของการเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนได้ดี โดยเฉพาะด้านปริมาณที่มีอย่างจำกัด (มันนี่บัฟฟาโล, 2564) และบางแหล่งข้อมูลเรียกบิทคอยน์ว่าคือทองคำ 2.0 เพราะมีการขุดเหมือนกับทองคำแต่ใช้คอมพิวเตอร์ในการขุดโดยมีต้นทุนเป็นค่าไฟ ค่าอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงความหายากและจำนวนที่จำกัดเป็นต้น (สินมั่นคง, ม.ป.ป.) อย่างไรก็ตาม World Gold Council (อ้างใน ฐิภา นววัฒนทรัพย์, 2564) รายงานว่า ในปี พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2563 บิทคอยน์มีความผันผวนและความเสี่ยงมากกว่าทองคำประมาณ 4.5 เท่า ในการวิจัยนี้จึงปรับปรุงเบี้ยประกันภัยสำหรับตัวอย่างที่นำเสนอให้เหมาะสมตามจำนวนเท่าของความเสี่ยงที่กล่าวมา ผลิตภัณฑ์ประกันภัยบิทคอยน์เป็นผลิตภัณฑ์ด้านรวมทุกความคุ้มครอง และมีแต่ละด้านที่แยกออกมาเฉพาะเพื่อเพิ่มความหลากหลายในความคุ้มครองและราคาเบี้ยประกันภัยที่นำเสนอให้นักลงทุน ดังรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 1

5.2 ประชากรของการสำรวจและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรของการสำรวจครั้งนี้ หมายถึง บุคคลที่เคยลงทุนกับบิทคอยน์และมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ซึ่งในที่นี้จะเรียกว่า นักลงทุนในบิทคอยน์ การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้ตัวอย่างขนาด 348 คนที่ได้จากการสำรวจออนไลน์ (Online Survey) โดยอาศัย Google Forms ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล การพัฒนาแบบสอบถาม นอกจากจะใช้ความรู้ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมแล้ว ยังใช้การผสมผสานระหว่างนิยาม แนวคิดการตั้งคำถามจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้ (1) ความเข้าใจด้านประกันภัยอาศัยนิยามของ OECD (2014) และแนวคิดการตั้งคำถามจากงานวิจัยของ Tennyson (2011) (2) ความเข้าใจด้านดิจิทัลอาศัยนิยามของ UNESCO (2018) และแนวคิดการตั้งคำถามจากหลักสูตรการเข้าใจดิจิทัลของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (2559) และ (3) การรับรู้ความเสี่ยงต่อบิทคอยน์อาศัยนิยามการรับรู้ความเสี่ยงจากมาร์เก็ตเธียร์ (2546) และการตั้งคำถามจากตัวผู้วิจัยเพื่อให้สอดคล้องต่อผลิตภัณฑ์ประกันภัยที่ออกแบบ

ตารางที่ 1 ความคุ้มครองและเบี้ยประกันภัยของตัวอย่างผลิตภัณฑ์ประกันภัยบิตคอยน์ด้านรวมทุกความคุ้มครอง

ความคุ้มครอง	ทุนประกันภัย (บาท)		
	แผน 1	แผน 2	แผน 3
1. ความเสียหายต่อบิตคอยน์อันเกิดจากการถูกโจรกรรมบิตคอยน์จากกระเป๋าเงินซอฟต์แวร์หรือจากบัญชีที่เปิดกับทางศูนย์ซื้อขายหรือนายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลที่ได้รับใบอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ในประเทศไทย	1,250,000	2,250,000	3,250,000
2. ความเสียหายต่อบิตคอยน์อันเกิดจากความล้มเหลวในการทำธุรกรรม (ฝาก ถอน และโอนบิตคอยน์) ผ่านเครือข่ายบล็อกเชนและความเสียหายต่อเงินบาทอันเกิดจากความล้มเหลวในการทำธุรกรรมผ่านระบบชำระเงินออนไลน์ (Payment gateway) ของทางศูนย์ซื้อขายหรือนายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลที่ได้รับใบอนุญาตจาก ก.ล.ต. ในประเทศไทย รวมถึงธนาคารที่รองรับ (มีความเสียหายส่วนแรกคิดเป็น 10% ของทุนประกันภัยตามแผนต่าง ๆ)	200,000	400,000	600,000
3. ความเสียหายในการพลาดโอกาสการลงทุนหรือการทำธุรกรรมที่ต้องการอันเนื่องมาจากความล่าช้าในการทำธุรกรรมเกิน 14 วัน ของทางศูนย์ซื้อขายหรือนายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลที่ได้รับใบอนุญาตจาก ก.ล.ต. ในประเทศไทย	5,000	7,000	9,000
เบี้ยประกันภัย (บาท)	85,500	148,500	211,500

หมายเหตุ : สมมติว่าเบี้ยประกันภัยรวมอากรและภาษีแล้ว และเกณฑ์การตั้งความคุ้มครองสูงสุดในแผนประกันเริ่มต้นด้วยราคาบิตคอยน์ ไม่ เกิน 1,250,000 บาท จากราคาของบิตคอยน์ในปัจจุบัน (วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2565)

แบบสอบถามออนไลน์ดังกล่าวประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ 6 ส่วนซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของนักลงทุนในบิตคอยน์

ส่วนที่ 2 ความเข้าใจด้านประกันภัยของนักลงทุนในบิตคอยน์ ประกอบด้วยคำถามที่วัดความเข้าใจด้านประกันภัย 10 ข้อ แต่ละข้อมี 3 ตัวเลือก และมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ได้ 1 คะแนนถ้าตอบถูก และ 0 คะแนนถ้าตอบผิด ดังนั้นจะมีคะแนนสูงสุดที่ 10 คะแนน และต่ำสุดที่ 0 คะแนน ในการวัดความเข้าใจด้านประกันภัย

ส่วนที่ 3 ความเข้าใจด้านดิจิทัลของนักลงทุนในบิตคอยน์ ประกอบด้วยคำถามที่วัดความเข้าใจด้านดิจิทัล 10 ข้อ แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก และมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ได้ 1 คะแนนถ้าตอบถูก และ 0 คะแนนถ้าตอบผิด ดังนั้นจะมีคะแนนสูงสุดที่ 10 คะแนน และต่ำสุดที่ 0 คะแนน ในการวัดความเข้าใจด้านดิจิทัล

ส่วนที่ 4 การรับรู้ความเสี่ยงต่อบิตคอยน์ของนักลงทุนในบิตคอยน์ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ความเสี่ยงทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านโจรกรรมมี 3 ข้อ ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวมี 2 ข้อ ด้านการทำธุรกรรมล่าช้ามี 2 ข้อ และด้านความกังวลเพิ่มเติมมี 4 ข้อ โดยที่ในแต่ละด้านจะให้ลงคะแนนของระดับความเสี่ยง 1 - 5 ซึ่ง 1 เสี่ยงน้อยที่สุด จนถึง 5 เสี่ยงมากที่สุด ดังนั้นแต่ละด้านที่กล่าวมาจะมีคะแนนสูงสุดที่ 15 10 10 และ 20 คะแนน ตามลำดับ ในส่วนนี้ก่อนจะนำแบบสอบถามไปใช้ มีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของข้อถาม และพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha) อยู่ที่ 0.894 ซึ่งถือว่าดี เนื่องจากมีค่าสูงกว่าเกณฑ์การตรวจสอบที่กำหนดไว้ล่วงหน้าคือ 0.7

ส่วนที่ 5 ประสบการณ์เกี่ยวกับบิตคอยน์ของนักลงทุนในบิตคอยน์ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการถูกโจรกรรม ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว และด้านการทำธุรกรรมล่าช้า โดยในแต่ละด้านจะมี 2 ตัวเลือก คือ ไม่เคยมีประสบการณ์ และเคยมีประสบการณ์ในด้านดังกล่าว

ส่วนที่ 6 ความสนใจซื้อประกันภัยบิตคอยน์จำแนกตามความคุ้มครองและเบี้ยประกันภัยที่นักลงทุนในบิตคอยน์ยอมจ่าย โดยอัตราค่าเบี้ยประกันภัยที่เสนอเป็นตัวเลือกอาศัยตัวเลขจากตารางที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์และออกแบบไว้แล้ว ตามที่ได้นำเสนอในตารางที่ 1

เบี้ยประกันภัยที่เสนอเป็นตัวเลือกสำหรับความคุ้มครองแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการถูกโจรกรรม (เฉพาะข้อที่ 1 ในตารางที่ 1) ที่ให้ความคุ้มครอง 1 ล้านบาท หากตอบสนใจให้ระบุเบี้ยประกันภัยที่ยอมจ่ายโดยมี 4 ตัวเลือก คือ ไม่เกิน 10,000 30,000 60,000 และ 100,000 บาทต่อปี ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว (เฉพาะข้อที่ 2 ในตารางที่ 1) ที่ให้ความคุ้มครอง 1 แสนบาท หากตอบสนใจให้ระบุเบี้ยประกันภัยที่ยอมจ่ายโดยมี 4 ตัวเลือก คือ ไม่เกิน 3,000 6,000 10,000 และ 15,000 บาทต่อปี ด้านการทำธุรกรรมล่าช้า (เฉพาะข้อที่ 3 ในตารางที่ 1) ที่ให้ความคุ้มครอง 1 หมื่นบาท หากตอบสนใจให้ระบุเบี้ยประกันภัยที่ยอมจ่ายโดยมี 4 ตัวเลือก คือ ไม่เกิน 500 1,000 1,500 และ 2,000 บาทต่อปี และด้านรวมทุกความคุ้มครองที่เสนอเป็นดังตารางที่ 1 โดยให้ตอบเพียงสนใจหรือไม่สนใจซื้อผลิตภัณฑ์ที่นำเสนอดังกล่าว

5.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรตามที่น่าสนใจศึกษา ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ดังนี้

1. ความสนใจซื้อประกันภัยบิตคอยน์ด้านการถูกโจรกรรม
2. ความสนใจซื้อประกันภัยบิตคอยน์ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว
3. ความสนใจซื้อประกันภัยบิตคอยน์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้า
4. ความสนใจซื้อประกันภัยบิตคอยน์ด้านรวมทุกความคุ้มครอง

ตัวแปรอิสระประกอบด้วยตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งแบ่งได้เป็น 5 ปัจจัย ได้แก่ (1) ลักษณะทั่วไป (2) ความเข้าใจด้านประกันภัย (3) ความเข้าใจด้านดิจิทัล (4) การรับรู้ความเสี่ยงต่อบิตคอยน์ และ (5) ประสบการณ์เกี่ยวกับบิตคอยน์

5.4 การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบตามที่กำหนดแล้ว ได้ตรวจสอบและทำความสะอาดข้อมูล (Data Cleaning) ให้เหมาะสมก่อนการนำไปวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลนอกจากจะใช้สถิติพรรณนาในรูปของร้อยละและค่าเฉลี่ยแล้ว ยังมีการใช้การทดสอบที (t Test) และใช้การวิเคราะห์ตัวแบบการถดถอยลอจิสติกทวิภาค (Binary Logistic Regression) สำหรับศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยบิตคอยน์ซึ่งจะมีทั้งหมด 4 ตัวแบบ (Model) ตามด้านความคุ้มครองของประกันภัยบิตคอยน์

อนึ่ง ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของทุกตัวแปรอิสระเพื่อตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นพหุ (Multicollinearity) พบว่า ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัวอยู่ในช่วง 0.001 – 0.711 เมื่อใช้เกณฑ์ตรวจสอบที่ 0.8 แสดงว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นพหุระหว่างตัวแปรอิสระในตัวแบบ

6. ผลการศึกษา

6.1 ลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง

จากตัวอย่างนักลงทุนในบิตคอยน์ขนาด 348 คน พบว่า เป็นเพศชายและเพศหญิงร้อยละ 50.60 และ 49.40 ตามลำดับ โดยร้อยละ 72.10 มีอายุอยู่ระหว่าง 20 - 29 ปี ร้อยละ 41.38 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 15,000 – 29,999 บาท ร้อยละ 62.90 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และร้อยละ 62.07 ถือครองกรรมสิทธิ์ประกันภัย 1 - 2 กรรมธรรม์ รายละเอียดแสดงไว้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ลักษณะทั่วไปของตัวอย่างนักลงทุนในบิทคอยน์

ลักษณะทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ:	ชาย	176	50.60
	หญิง	172	49.40
อายุ:	20 - 29 ปี	251	72.10
	30 ปีขึ้นไป	97	27.90
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน:			
	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 14,999 บาท	59	16.95
	15,000 – 29,999 บาท	144	41.38
	30,000 – 59,999 บาท	111	31.90
	60,000 บาทขึ้นไป	34	9.77
ระดับการศึกษา:			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	27	7.80
	ปริญญาตรี	219	62.90
	สูงกว่าปริญญาตรี	102	29.30
จำนวนกรรมธรรม์ประกันภัย:			
	ไม่มีกรรมธรรม์ใด ๆ	74	21.26
	1 – 2 กรรมธรรม์	216	62.07
	3 กรรมธรรม์ขึ้นไป	58	16.67
รวมทั้งหมด		348	100.00

6.2 ความสนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์ด้านความคุ้มครองต่าง ๆ

ในภาพรวม นักลงทุนในบิทคอยน์มีความสนใจทำประกันบิทคอยน์เพื่อคุ้มครองด้านการถูกโจรกรรมและด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว (มีร้อยละ 52.01 และ 52.87 ตามลำดับ) ในสัดส่วนที่มากกว่าด้านการทำธุรกรรมล่าช้าและด้านรวมทุกความคุ้มครอง (มีร้อยละ 47.41 และ 48.56 ตามลำดับ) แต่ความแตกต่างดังกล่าวมีค่าไม่มากนัก รายละเอียดแสดงไว้ดังตารางที่ 3

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักลงทุนในบิทคอยน์ได้แก่ เพศ การศึกษา/อบรมเพิ่มเติม อาชีพ จำนวนกรรมธรรม์ประกันภัยอื่น ๆ ที่มีอยู่ ประสบการณ์ด้านการถูกโจรกรรม ประสบการณ์ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว และประสบการณ์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้า พบว่า นักลงทุนในบิทคอยน์เพศหญิงสนใจซื้อประกันภัยด้านการถูกโจรกรรมและด้านรวมทุกความคุ้มครองมากกว่าเพศชายเล็กน้อย แต่ในด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวและด้านการทำธุรกรรมล่าช้าพบว่า นักลงทุนในบิทคอยน์เพศชายสนใจซื้อประกันภัยสูงกว่าเพศหญิงเล็กน้อย มีประเด็นที่น่าสนใจ คือ นักลงทุนในบิทคอยน์ที่เคยศึกษาหรืออบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับด้านการประกันภัยจะสนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์สูงมากในทุกด้านของความคุ้มครอง โดยมีนักลงทุนในบิทคอยน์กลุ่มนี้สนใจซื้อประกันภัยด้านการถูกโจรกรรมด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว ด้านการทำธุรกรรมล่าช้า และด้านรวมทุกความคุ้มครอง ร้อยละ 90.50 85.70 76.20 และ 85.70 ตามลำดับ ในส่วนของอาชีพของนักลงทุนในบิทคอยน์ พบว่า ผู้มีอาชีพอิสระมีสัดส่วนของผู้ที่สนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์สูงกว่าผู้มีอาชีพอื่นแทบทุกด้าน ยกเว้นด้านรวมทุกความคุ้มครอง ในทางกลับกันนักศึกษามีสัดส่วนของผู้ที่สนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์ต่ำกว่าผู้มีอาชีพอื่นแทบทุกด้าน ยกเว้นด้านรวมทุกความคุ้มครองเช่นกัน มีประเด็นที่น่าสนใจ 3 ประการ คือ (1) สัดส่วนของนักศึกษาสนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้ามีค่าต่ำมากเพียงร้อยละ 24.40 เท่านั้น (2) สัดส่วนของนักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์มีค่าสูงขึ้นตาม

จำนวนกรรมธรรม์ประกันภัยอื่น ๆ ที่มีอยู่ และเป็นดังที่กล่าวทุกด้านของความคุ้มครอง (3) นักลงทุนในบิทคอยน์ที่มีประสบการณ์ด้านต่าง ๆ จะสนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์มากกว่านักลงทุนที่ไม่เคยมีประสบการณ์ โดยเป็นเช่นนี้ทุกด้านของความคุ้มครองไม่ว่าจะมีประสบการณ์ด้านใดก็ตาม รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ร้อยละของนักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์ในแต่ละด้านความคุ้มครอง จำแนกตามลักษณะทั่วไป

ลักษณะทั่วไป		ด้านความคุ้มครอง			
		การถูกโจรกรรม	การทำธุรกรรมล้มเหลว	การทำธุรกรรมล่าช้า	รวมทุกความคุ้มครอง
เพศ:	ชาย	51.70	55.10	50.00	46.60
	หญิง	52.30	50.60	44.80	50.60
การศึกษา/อบรมเพิ่มเติม:					
	ไม่เคยศึกษา/อบรมเพิ่มเติม	46.70	49.00	45.20	44.80
	ด้านการเงิน/ลงทุน	58.70	60.30	49.20	54.00
	ด้านดิจิทัล	52.60	52.60	36.80	52.60
	ด้านประกันภัย	90.50	85.70	76.20	85.70
	ด้านบิทคอยน์	48.60	42.90	45.70	37.10
อาชีพ:	งานประจำ	52.30	52.80	49.20	44.60
	เจ้าของกิจการ	47.50	57.50	50.00	60.00
	อาชีพอิสระ	59.70	58.30	54.20	52.80
	นักศึกษา	41.50	39.00	24.40	48.60
จำนวนกรรมธรรม์ประกันภัยที่มีอยู่:					
	ไม่มีกรรมธรรม์	40.50	40.50	32.40	40.50
	1 – 2 กรรมธรรม์	53.20	53.70	48.60	49.50
	3 กรรมธรรม์ขึ้นไป	62.10	65.50	62.10	55.20
ประสบการณ์ด้านการถูกโจรกรรม:					
	ไม่เคย	50.70	51.70	45.70	46.00
	เคย	60.40	60.40	58.30	64.60
ประสบการณ์ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว:					
	ไม่เคย	48.80	46.50	40.60	46.10
	เคย	57.30	63.40	58.80	52.70
ประสบการณ์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้า:					
	ไม่เคย	46.90	46.00	38.80	47.30
	เคย	61.30	65.30	62.90	50.80
ผลรวมของผู้ที่สนใจในแต่ละด้าน		52.01	52.87	47.41	48.56

ในการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจด้านประกันภัย ความเข้าใจด้านดิจิทัล และการรับรู้ความเสี่ยงต่อบิทคอยน์ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านโจรกรรม ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว ด้านการทำธุรกรรมล่าช้า และด้านความกังวลเพิ่มเติม ระหว่างนักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อและไม่สนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์ด้านการถูกโจรกรรม ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว ด้านการทำธุรกรรมล่าช้า และด้านรวมทุกความคุ้มครอง สรุปผลได้ดังนี้ คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจด้าน

ประกันภัย ความเข้าใจด้านดิจิทัล การรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว และการรับรู้ความเสี่ยงด้านความกังวลเพิ่มเติมของนักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อและไม่สนใจซื้อประกันภัยด้านการถูกโจรกรรม พบว่า นักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ไม่สนใจซื้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในทำนองเดียวกัน คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจด้านประกันภัย การรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว และการรับรู้ความเสี่ยงด้านความกังวลเพิ่มเติมของนักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อและไม่สนใจซื้อประกันภัยด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว พบว่า นักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักลงทุนในบิทคอยน์ที่ไม่สนใจซื้อทุกประเด็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจด้านประกันภัยของนักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อประกันภัยด้านการทำธุรกรรมล่าช้ามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักลงทุนในบิทคอยน์ที่ไม่สนใจซื้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และในเรื่องสุดท้ายพบว่า คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจด้านประกันภัย และความเข้าใจด้านดิจิทัลของนักลงทุนในบิทคอยน์ระหว่างผู้ที่สนใจซื้อและไม่สนใจซื้อประกันภัยด้านรวมทุกความคุ้มครอง มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประเด็นอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้ว ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างนักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจและไม่สนใจซื้อ มีค่าต่างกันเล็กน้อยและความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเข้าใจด้านประกันภัย และด้านดิจิทัล และการรับรู้ความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ของนักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อและไม่สนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์

ประเด็น	ด้านความคุ้มครอง							
	การถูกโจรกรรม		การทำธุรกรรมล้มเหลว		การทำธุรกรรมล่าช้า		รวมทุกความคุ้มครอง	
	สนใจ	ไม่สนใจ	สนใจ	ไม่สนใจ	สนใจ	ไม่สนใจ	สนใจ	ไม่สนใจ
ความเข้าใจด้านประกันภัย (เต็ม 10 คะแนน)	5.94*** (1.83)	5.10 (2.14)	5.99*** (1.82)	5.02 (2.13)	6.01*** (1.82)	5.10 (2.11)	5.92*** (1.86)	5.17 (2.11)
ความเข้าใจด้านดิจิทัล (เต็ม 10 คะแนน)	6.23* (2.07)	5.72 (2.30)	6.10 (2.17)	5.85 (2.21)	5.88 (2.17)	6.07 (2.21)	5.69* (2.23)	6.26 (2.13)
การรับรู้ความเสี่ยงด้านโจรกรรม (เต็ม 15 คะแนน)	11.34 (2.32)	11.35 (2.18)	11.45 (2.24)	11.23 (2.27)	11.33 (2.19)	11.36 (2.32)	11.34 (2.25)	11.34 (2.26)
การรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว (เต็ม 10 คะแนน)	7.98** (1.65)	7.49 (1.68)	7.97** (1.67)	7.48 (1.65)	7.85 (1.61)	7.64 (1.73)	7.87 (1.60)	7.62 (1.75)
การรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล่าช้า (เต็ม 10 คะแนน)	7.34 (1.84)	7.23 (1.70)	7.26 (1.81)	7.32 (1.73)	7.31 (1.81)	7.27 (1.74)	7.40 (1.76)	7.18 (1.78)
การรับรู้ความเสี่ยงด้านความกังวลเพิ่มเติม (เต็ม 20 คะแนน)	16.04* (2.62)	15.46 (2.70)	15.96* (2.61)	15.54 (2.72)	15.78 (2.63)	15.75 (2.71)	15.75 (2.67)	15.78 (2.67)

หมายเหตุ : * $p - Value \leq 0.05$ ** $p - Value \leq 0.01$ *** $p - Value \leq 0.001$ และตัวเลขในวงเล็บคือส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์สำหรับความคุ้มครองแต่ละด้าน

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์จะใช้การวิเคราะห์ตัวแบบการถดถอยลอจิสติกทวิภาคโดยดำเนินการทั้งหมด 4 ตัวแบบตามแต่ละด้านความคุ้มครองของประกันภัยบิทคอยน์ ดังนี้

- ตัวแบบที่ 1 ความสนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์ด้านการถูกโจรกรรม
- ตัวแบบที่ 2 ความสนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว
- ตัวแบบที่ 3 ความสนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้า
- ตัวแบบที่ 4 ความสนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์ด้านรวมทุกความคุ้มครอง

ในที่นี้ ตัวแปรอิสระที่เลือกมาศึกษา ได้แก่ ความเข้าใจด้านประกันภัย ความเข้าใจด้านดิจิทัล การรับรู้ความเสี่ยงต่อบิตคอยน์ทั้ง 4 ด้าน และประสบการณ์เกี่ยวกับบิตคอยน์ทั้ง 3 ด้าน โดยประสบการณ์เกี่ยวกับบิตคอยน์ทั้ง 3 ด้านเป็นตัวแปรที่มีค่าเป็นมาตรานามบัญญัติ (Nominal Scale) มีค่าเท่ากับ 1 ถ้าเคยมีประสบการณ์และค่าเท่ากับ 0 ถ้าไม่เคยมีประสบการณ์ ส่วนตัวแปรอื่น ๆ เป็นตัวแปรที่มีค่าเป็นมาตราช่วง (Interval Scale)

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยบิตคอยน์แสดงไว้ในตารางที่ 5 เห็นได้ว่า ร้อยละของการจำแนกได้ถูกต้อง (% Correctly Classify) มีค่ามากกว่าร้อยละ 60 ทุกตัวแบบ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยบิตคอยน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับแต่ละตัวแบบเป็นดังนี้

ตัวแบบที่ 1: ความเข้าใจด้านประกันภัย การรับรู้ความเสี่ยงด้านโจรกรรม และการรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยบิตคอยน์ด้านการถูกโจรกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแบบที่ 2: ความเข้าใจด้านประกันภัย การรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว และประสบการณ์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยบิตคอยน์ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแบบที่ 3: ความเข้าใจด้านประกันภัย และประสบการณ์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยบิตคอยน์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแบบที่ 4: ความเข้าใจด้านประกันภัย ความเข้าใจด้านดิจิทัล การรับรู้ความเสี่ยงด้านโจรกรรม และการรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยบิตคอยน์ด้านรวมทุกความคุ้มครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 4 ตัวแบบข้างต้นพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในทุกตัวแบบคือความเข้าใจด้านประกันภัย โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความสนใจซื้อประกันภัยทั้ง 4 ด้าน และจากค่า Odds Ratio มีค่าเท่ากับ 1.22 1.26 1.28 และ 1.25 ตามลำดับ กล่าวคือ หากนักลงทุนในบิตคอยน์มีความเข้าใจด้านประกันภัยเพิ่มขึ้น 1 คะแนนแล้ว โอกาสที่จะสนใจซื้อประกันภัยบิตคอยน์ในด้านการถูกโจรกรรมเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.22 เท่า หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 22 ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.26 เท่า หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 26 ด้านการทำธุรกรรมล่าช้าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.28 เท่า หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 28 และด้านรวมทุกความคุ้มครองเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.25 เท่า หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 25 การรับรู้ความเสี่ยงด้านโจรกรรมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยทั้งในด้านการถูกโจรกรรมและด้านรวมทุกความคุ้มครอง โดยมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อความสนใจซื้อประกันภัยทั้งสองด้าน และจากค่า Odds Ratio ที่ได้พบว่า หากนักลงทุนในบิตคอยน์ให้คะแนนการรับรู้ความเสี่ยงด้านโจรกรรมเพิ่มขึ้น 1 คะแนนแล้ว โอกาสที่จะสนใจซื้อประกันภัยทั้งสองด้านนี้ลดลงเท่ากับ 0.79 เท่า หรือลดลงร้อยละ 21.00 และ 0.84 เท่า หรือลดลงร้อยละ 16.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (สปส.) อัตราส่วนออดส์ (Odds Ratio) และค่าสถิติอื่น ๆ จากการวิเคราะห์ตัวแบบการถดถอยลอจิสติกทวิภาค 4 ตัวแบบตามความสนใจข้อประกันภัยพิทคอยน์ในด้านความคุ้มครอง ต่าง ๆ

ตัวแปรอิสระ	ตัวแบบที่ 1: สนใจข้อ ด้านการถูกโจรกรรม		ตัวแบบที่ 2: สนใจข้อ ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว		ตัวแบบที่ 3: สนใจข้อ ด้านการทำธุรกรรมล่าช้า		ตัวแบบที่ 4: สนใจข้อ ด้านรวมทุกความคุ้มครอง	
	สปส.	Odds Ratio	สปส.	Odds Ratio	สปส.	Odds Ratio	สปส.	Odds Ratio
ปัจจัยด้านความเข้าใจ								
ความเข้าใจด้านประกันภัย	0.20*** (0.06)	1.22	0.23*** (0.06)	1.26	0.24*** (0.06)	1.28	0.22*** (0.06)	1.25
ความเข้าใจด้านดิจิทัล	0.07 (0.06)	1.07	-0.01 (0.06)	0.99	-0.08 (0.06)	0.92	-0.14* (0.06)	0.87
ปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยง								
การรับรู้ความเสี่ยงด้านโจรกรรม	-0.23** (0.08)	0.79	-0.09 (0.08)	0.91	-0.12 (0.08)	0.89	-0.18* (0.08)	0.84
การรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำ ธุรกรรมล้มเหลว	0.34** (0.11)	1.40	0.29** (0.11)	1.34	0.17 (0.11)	1.19	0.24* (0.11)	1.26
การรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำ ธุรกรรมล่าช้า	0.04 (0.09)	1.05	-0.10 (0.09)	0.91	0.06 (0.09)	1.06	0.12 (0.09)	1.13
การรับรู้ความเสี่ยงด้านความ กังวลเพิ่มเติม	0.03 (0.06)	1.03	0.02 (0.06)	1.02	-0.04 (0.06)	0.96	-0.05 (0.06)	0.95
ปัจจัยด้านประสบการณ์								
ประสบการณ์ด้านการถูก โจรกรรม	0.41 (0.38)	1.51	-0.16 (0.38)	0.86	-0.07 (0.38)	0.94	0.73 (0.37)	2.07
ประสบการณ์ด้านการทำ ธุรกรรมล้มเหลว	-0.09 (0.28)	0.92	0.32 (0.28)	1.38	0.30 (0.28)	1.35	0.07 (0.28)	1.07
ประสบการณ์ด้านการทำ ธุรกรรมล่าช้า	0.50 (0.28)	1.64	0.60* (0.28)	1.82	0.83** (0.28)	2.29	-0.10 (0.28)	0.91
ค่าคงตัว	-2.39** (0.83)	0.09	-2.10* (0.83)	0.12	-1.17 (0.83)	0.31	-0.44 (0.81)	0.64
-2 Log Likelihood	443.27		440.06		439.69		448.69	
Model Chi square	38.59***		41.23***		41.81***		33.45***	
R ² (Nagelkerke)	0.14		0.15		0.15		0.12	
% Correctly Classify	62.60		63.80		61.80		63.80	

หมายเหตุ: * $p - Value \leq 0.05$ ** $p - Value \leq 0.01$ *** $p - Value \leq 0.001$ และตัวเลขในวงเล็บคือค่าความคลาดเคลื่อน

การรับรู้ความเสี่ยงด้านทำธุรกรรมล้มเหลวเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจข้อประกันภัยทั้งในด้านการถูกโจรกรรม ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวและด้านรวมทุกความคุ้มครอง โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความสนใจข้อประกันภัยทั้งสามด้าน และจากค่า Odds Ratio พบว่า หากนักลงทุนในบิทคอยน์ให้คะแนนการรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวเพิ่มขึ้น 1 คะแนนแล้ว ออดส์ของโอกาสที่จะสนใจข้อประกันภัยด้านการถูกโจรกรรมเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.40 เท่า หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.34 เท่า หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 34 และด้านรวมทุกความคุ้มครองเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.26 เท่า หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 26 และประสบการณ์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจข้อประกันภัยทั้งในด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวและด้านการทำธุรกรรมล่าช้า โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความสนใจข้อประกันภัยทั้งสองด้าน และจากค่า Odds Ratio จะพบว่า หากนักลงทุนในบิทคอยน์เคยมีประสบการณ์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้าจะทำให้โอกาสที่จะสนใจข้อประกันภัยทั้งสองด้านนี้เพิ่มขึ้น

เมื่อเทียบกับนักลงทุนในบิทคอยน์ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้าเท่ากับ 1.82 เท่า หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 82 และ 2.29 เท่า หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 129 ตามลำดับ รวมทั้งเมื่อพิจารณาความเหมาะสมของตัวแบบทั้ง 4 ตัวแบบจะได้ว่า ตัวแบบความสนใจซื้อประกันภัยด้านการทำธุรกรรมล่าช้ามีค่า Model chi square สูงที่สุดที่ 41.81 และ R^2 (Nagelkerke) ที่ 0.15 หรือสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ร้อยละ 15 ซึ่งเป็นตัวแบบที่อธิบายตัวแปรตามได้เท่ากับตัวแบบความสนใจซื้อประกันภัยด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว และมีร้อยละของการจำแนกได้ถูกต้องต่ำที่สุดคือร้อยละ 61.80 (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 5)

6.4 เบี้ยประกันภัยที่นักลงทุนในบิทคอยน์ยอมจ่ายเพื่อซื้อประกันภัยบิทคอยน์ด้านความคุ้มครองต่าง ๆ

ในการศึกษาครั้งนี้ได้สอบถามความสนใจซื้อและเบี้ยประกันภัยสำหรับความคุ้มครองด้านการถูกโจรกรรมที่ทุนประกัน 1 ล้านบาท พบว่า นักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อประกันภัยดังกล่าวมีร้อยละ 52.01 โดยยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยส่วนใหญ่ไม่เกิน 10,000 บาทต่อปี ร้อยละ 64.10 และหากจำแนกเบี้ยประกันภัยที่ยอมจ่ายสองอันดับแรกตามลักษณะทั่วไปของนักลงทุนในบิทคอยน์ พบว่า เพศชายยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยไม่เกิน 10,000 บาทต่อปี และไม่เกิน 30,000 บาทต่อปี สูงกว่าเพศหญิงเล็กน้อย และอายุ 30 ปีขึ้นไป จะยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยได้สูงกว่ากลุ่มอายุ 20 - 29 ปี รายได้เฉลี่ยที่ 60,000 บาทขึ้นไป จะยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยได้สูงกว่ากลุ่มรายได้อื่น ๆ ที่ต่ำกว่า ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยได้มากขึ้น รวมถึงผู้ที่มิ 3 กรมธรรม์ขึ้นไป จะยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยได้สูงขึ้นเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ

ตารางที่ 6 ร้อยละของนักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์ในด้านความคุ้มครองต่าง ๆ จำแนกตามเบี้ยประกันภัย (บาทต่อปี) ที่ยอมจ่ายและลักษณะทั่วไป

ลักษณะทั่วไป		ด้านความคุ้มครอง					
		การถูกโจรกรรม		การทำธุรกรรมล้มเหลว		การทำธุรกรรมล่าช้า	
		≤ 10,000	≤ 30,000	≤ 3,000	≤ 6,000	≤ 500	≤ 1,000
เพศ:	ชาย	64.80	29.70	56.70	36.10	55.70	31.80
	หญิง	63.30	27.80	56.30	27.60	36.40	36.40
อายุ:	20 - 29 ปี	64.50	26.80	52.60	33.80	40.00	38.30
	30 ปีขึ้นไป	62.80	34.90	66.70	27.50	62.00	24.00
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน:	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 14,999 บาท	73.30	20.00	64.30	32.10	56.50	30.40
	15,000 - 29,999 บาท	62.80	29.50	55.00	28.70	35.20	42.30
	30,000 - 59,999 บาท	64.90	28.10	59.30	32.20	54.50	30.90
	60,000 บาทขึ้นไป	50.00	43.80	41.20	47.10	56.30	12.50
ระดับการศึกษา:	ต่ำกว่าปริญญาตรี	77.80	22.20	64.30	35.70	30.80	53.80
	ปริญญาตรี	64.90	28.80	57.50	30.80	46.40	34.80
	สูงกว่าปริญญาตรี	57.70	30.80	52.00	34.00	52.50	25.00
จำนวนกรมธรรม์	ไม่มีกรมธรรม์ใด ๆ	60.00	30.00	43.30	33.30	37.50	29.20
	1 – 2 กรมธรรม์	68.70	26.10	62.90	29.30	46.70	38.10
ประกันภัย:	3 กรมธรรม์ขึ้นไป	52.80	36.10	47.40	39.50	52.80	25.00
รวม		64.10	28.70	56.50	32.10	46.70	33.90

สำหรับความคุ้มครองด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวที่ทุนประกัน 1 แสนบาท พบว่า นักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อประกันภัยดังกล่าวมีร้อยละ 52.87 โดยยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยส่วนใหญ่ไม่เกิน 3,000 บาทต่อปี ร้อยละ 56.50 และหากจำแนกเบี้ยประกันภัยที่ยอมจ่ายสองอันดับแรกตามลักษณะทั่วไปของนักลงทุนในบิทคอยน์ พบว่า เพศชายยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยไม่เกิน 6,000 บาทต่อปี สูงกว่าเพศหญิงที่ร้อยละ 36.10 และอายุ 30 ปีขึ้นไป จะยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยที่ต่ำกว่าอายุ 20 - 29 ปี และยิ่งรายได้เฉลี่ยมากขึ้นจะยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยได้สูงขึ้น ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยได้มากขึ้น รวมถึงผู้ที่มิ 1 – 2 กรมธรรม์ จะยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ

สำหรับความคุ้มครองด้านการทำธุรกรรมล่าช้าที่ทุนประกัน 1 หมื่นบาท พบว่า นักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อประกันภัยดังกล่าวมีร้อยละ 47.41 โดยยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยส่วนใหญ่ไม่เกิน 500 บาทต่อปี ร้อยละ 46.70 และหากจำแนกเบี้ยประกันภัยที่ยอมจ่ายสองอันดับแรกตามลักษณะทั่วไปของนักลงทุนในบิทคอยน์ พบว่า เพศชายยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยไม่เกิน 500 บาทต่อปี สูงกว่าเพศหญิงที่ร้อยละ 55.70 และอายุ 30 ปีขึ้นไป จะยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยที่ต่ำกว่าอายุ 20 - 29 ปี และรายได้เฉลี่ยที่ 60,000 บาทขึ้นไป จะยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยไม่เกิน 1,000 บาทต่อปี ในสัดส่วนที่น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มรายได้อื่น ๆ ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยน้อยลง รวมถึงผู้ที่มิ 3 กรมธรรม์ขึ้นไป จะยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยต่ำเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 6

7. สรุปผลและอภิปรายผลการศึกษา

จากตัวอย่างขนาด 348 คน พบว่า นักลงทุนในบิทคอยน์แบ่งเป็นเพศชายร้อยละ 50.60 เพศหญิงร้อยละ 49.40 อายุ 20 - 29 ปี ร้อยละ 72.10 และอายุ 30 ปีขึ้นไป ร้อยละ 27.90 โดยความสนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์ด้านการถูกโจรกรรม เพศชายสนใจซื้อร้อยละ 51.70 ซึ่งน้อยกว่าเพศหญิงเล็กน้อยและการศึกษาหรืออบรมเพิ่มเติมของนักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อสูงที่สุดคือ ผู้ที่เคยศึกษาหรืออบรมเพิ่มเติมด้านประกันภัยที่ร้อยละ 90.50 และอาชีพที่สนใจซื้อสูงที่สุดคืออาชีพอิสระร้อยละ 59.70 และผู้ที่มีจำนวนกรมธรรม์ 3 กรมธรรม์ขึ้นไปจะสนใจซื้อสูงที่สุดร้อยละ 62.10 ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว เพศชายสนใจซื้อร้อยละ 55.10 ซึ่งมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อยและการศึกษาหรืออบรมเพิ่มเติมที่สนใจซื้อสูงที่สุดคือ ผู้ที่เคยศึกษาหรืออบรมเพิ่มเติมด้านประกันภัยที่ร้อยละ 85.70 และอาชีพที่สนใจซื้อสูงที่สุดคืออาชีพอิสระร้อยละ 58.30 และผู้ที่มีจำนวนกรมธรรม์ 3 กรมธรรม์ขึ้นไปจะสนใจซื้อสูงที่สุดร้อยละ 65.50 ด้านการทำธุรกรรมล่าช้า เพศชายสนใจซื้อร้อยละ 50.00 ซึ่งมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อยและการศึกษาหรืออบรมเพิ่มเติมที่สนใจซื้อสูงที่สุดคือ ผู้ที่เคยศึกษาหรืออบรมเพิ่มเติมด้านประกันภัยที่ร้อยละ 76.20 และอาชีพที่สนใจซื้อสูงที่สุดคืออาชีพอิสระร้อยละ 54.20 และผู้ที่มีจำนวนกรมธรรม์ 3 กรมธรรม์ขึ้นไปจะสนใจซื้อสูงที่สุดร้อยละ 62.10 และด้านรวมทุกความคุ้มครองเพศชายสนใจซื้อร้อยละ 46.60 ซึ่งน้อยกว่าเพศหญิงเล็กน้อยและการศึกษาหรืออบรมเพิ่มเติมที่สนใจซื้อสูงที่สุดคือ ผู้ที่เคยศึกษาหรืออบรมเพิ่มเติมด้านประกันภัยที่ร้อยละ 85.70 และอาชีพที่สนใจซื้อสูงที่สุดคือเจ้าของกิจการร้อยละ 60.00 และผู้ที่มีจำนวนกรมธรรม์ 3 กรมธรรม์ขึ้นไปจะสนใจซื้อสูงที่สุดร้อยละ 55.20 รวมทั้งเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนต่าง ๆ กับความสนใจซื้อประกันภัยบิทคอยน์พบว่า นักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อและไม่สนใจซื้อประกันภัยด้านการถูกโจรกรรมมีคะแนนความเข้าใจด้านประกันภัย ความเข้าใจด้านดิจิทัล การรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว และการรับรู้ความเสี่ยงด้านความกังวลเพิ่มเติมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อและไม่สนใจซื้อประกันภัยด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวมีคะแนนความเข้าใจด้านประกันภัย การรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว และการรับรู้ความเสี่ยงด้านความกังวลเพิ่มเติมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อและไม่สนใจซื้อประกันภัยด้านการทำธุรกรรมล่าช้ามีคะแนนความเข้าใจด้านประกันภัยที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักลงทุนในบิทคอยน์ที่สนใจซื้อและไม่สนใจซื้อประกันภัยด้านรวมทุกความคุ้มครองมีคะแนนความเข้าใจด้านประกันภัยและความเข้าใจด้านดิจิทัลที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์ของคนไทยในด้านความคุ้มครองต่าง ๆ พบว่า ความสนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์ด้านการถูกโจรกรรมมีปัจจัยที่มีอิทธิพลได้แก่ ความเข้าใจด้านประกันภัย การรับรู้ความเสี่ยงด้านโจรกรรม และการรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับความสนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวมีปัจจัยที่มีอิทธิพลได้แก่ ความเข้าใจด้านประกันภัย การรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว และประสบการณ์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับความสนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้ามีปัจจัยที่มีอิทธิพลได้แก่ ความเข้าใจด้านประกันภัย และประสบการณ์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสำหรับความสนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์ด้านรวมทุกความคุ้มครองมีปัจจัยที่มีอิทธิพลได้แก่ ความเข้าใจด้านประกันภัย ความเข้าใจด้านดิจิทัล การรับรู้ความเสี่ยงด้านโจรกรรม และการรับรู้ความเสี่ยงด้านทำธุรกรรมล้มเหลวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เบี้ยประกันภัยที่ยอมจ่ายของนักลงทุนในพิทคอยน์ที่สนใจซื้อประกันภัยในด้านความคุ้มครองต่าง ๆ พบว่า นักลงทุนในพิทคอยน์ที่สนใจซื้อประกันภัยด้านการถูกโจรกรรมมีร้อยละ 52.01 โดยจะยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยส่วนใหญ่ไม่เกิน 10,000 บาทต่อปี ร้อยละ 64.10 ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวมีนักลงทุนในพิทคอยน์ที่สนใจซื้อร้อยละ 52.87 โดยจะยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยส่วนใหญ่ไม่เกิน 3,000 บาทต่อปี ร้อยละ 56.50 ด้านการทำธุรกรรมล่าช้ามีนักลงทุนในพิทคอยน์ที่สนใจซื้อร้อยละ 47.41 โดยจะยอมจ่ายเบี้ยประกันส่วนใหญ่ไม่เกิน 500 บาทต่อปี ร้อยละ 46.70 และเมื่อนำเสนอแผนประกันภัยด้านรวมทุกความคุ้มครองที่เสนอไว้ดังตารางที่ 1 มีนักลงทุนในพิทคอยน์ที่สนใจซื้อร้อยละ 48.56

เห็นได้ว่า ความคุ้นเคย หรือความรู้ความเข้าใจด้านประกันภัยเป็นปัจจัยสำคัญตัวหนึ่งที่ทำให้ให้นักลงทุนสนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์ กล่าวคือ นักลงทุนในพิทคอยน์ที่คุ้นเคยกับการประกันภัย หมายถึง นักลงทุนที่ยังมีกรรมธรรม์ประกันภัยยิ่งมากฉบับยิ่งมีสัดส่วนของผู้สนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์ด้านต่าง ๆ สูงขึ้น และคะแนนความเข้าใจด้านประกันภัย แม้จะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนไม่สูงมากนักแต่คะแนนเฉลี่ยของนักลงทุนในพิทคอยน์ที่สนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์ก็แตกต่างจากคะแนนเฉลี่ยของนักลงทุนในพิทคอยน์ที่ไม่สนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทุกด้านของความคุ้มครอง ซึ่งทำให้ความเข้าใจด้านประกันภัยเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับสูงมาก ($p - \text{Value} \leq 0.001$) ทุกด้านของความคุ้มครอง และหากนักลงทุนในพิทคอยน์มีความเข้าใจด้านประกันภัยเพิ่มขึ้น 1 คะแนนแล้ว ยอดซื้อของโอกาสที่จะสนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์ในด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น 1.22–1.28 เท่า หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 22 - 28

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์ มีประเด็นที่น่าสนใจเกิด คือ อิทธิพลของประสบการณ์ด้านการถูกโจรกรรมและประสบการณ์ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อความสนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์ทุกด้าน มีเพียงประสบการณ์ด้านการทำธุรกรรมล่าช้าเท่านั้นที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความสนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว และด้านการทำธุรกรรมล่าช้า

8. ข้อเสนอแนะการวิจัย

8.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์ของคนไทยในด้านความคุ้มครองต่าง ๆ ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ความเข้าใจด้านประกันภัยเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อความสนใจซื้อประกันภัยในทุก ด้านความคุ้มครอง กล่าวคือถ้านักลงทุนในพิทคอยน์มีเข้าใจด้านประกันภัยมากขึ้นจะทำให้ยอดซื้อของโอกาสที่จะสนใจซื้อเพิ่มขึ้น ดังนั้นศูนย์ซื้อขาย นายหน้า หรือตัวกลางต่าง ๆ ที่ให้บริการทางด้านการซื้อขายพิทคอยน์ควรมุ่งเน้นในการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลความรู้และส่งเสริมความเข้าใจด้านประกันภัยเพื่อเพิ่มยอดซื้อของโอกาสที่จะสนใจซื้อประกันภัยให้แก่กลุ่มเป้าหมาย

การรับรู้ความเสี่ยงด้านโจรกรรม และการรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวเป็นอีก 2 ปัจจัยที่สำคัญต่อความสนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประกันภัยพิทคอยน์ด้านการถูกโจรกรรมซึ่งนักลงทุนในพิทคอยน์ที่สนใจซื้อประกันภัยนี้จำนวนไม่น้อยยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยในราคาที่น่าจะทำได้ (ค่าเบี้ยไม่เกิน 10,000 บาทต่อปีสำหรับความคุ้มครอง 1 ล้านบาท) นอกจากนี้ ความเข้าใจด้านดิจิทัล การรับรู้ความเสี่ยงด้านโจรกรรม และการรับรู้ความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว เป็นอีก 3 ปัจจัยที่สำคัญต่อความสนใจซื้อประกันภัยพิทคอยน์ด้านรวมทุกความคุ้มครอง ซึ่งจะมีเบี้ยประกันภัยสูงและน่าจะเป็นเป้าหมายสำคัญของบริษัทประกันภัยที่จะให้บริการด้านนี้ ดังนั้น บริษัทประกันภัย ศูนย์ซื้อขาย นายหน้า หรือตัวกลางต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวโดยอาจนำไปเป็นแนวทางสร้างกลยุทธ์การตลาดหรือการประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของการประกันภัยพิทคอยน์ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลวและด้านการทำธุรกรรมล่าช้า ซึ่งนักลงทุนในพิทคอยน์ยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยในราคาที่น่าจะไม่ได้ทำกำไรและอาจส่งผลให้บริษัทประกันภัยแบกรับความเสี่ยงมากจนเกินไป ดังนั้น การพิจารณาออกผลิตภัณฑ์ประกันภัยพิทคอยน์ในด้านนี้ บริษัทประกันภัยจำเป็นต้องพิจารณาให้รอบคอบ เช่น มีผลิตภัณฑ์ “ประกันภัยพิทคอยน์ด้านรวมทุกความคุ้มครอง” และ “ประกันภัยพิทคอยน์ด้านการถูกโจรกรรม” เท่านั้น

เนื่องจากความน่าจะเป็นในการเกิดความเสียหายและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งด้านการถูกโจรกรรม ด้านการทำธุรกรรมล้มเหลว และด้านการทำธุรกรรมล่าช้ายังมีไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัยพิทคอยน์ที่เหมาะสมได้ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) จำเป็นต้องพิจารณาให้รอบคอบในหลากหลายประเด็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรับรู้ความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ก่อนที่จะอนุมัติให้มีการประกันภัยพิทคอยน์เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเช่นเดียวกับการประกันภัยโควิดที่ผ่านมา รวมทั้งบริษัทประกันภัยจะต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่ตนเองต้องแบกรับเนื่องจากการขาดข้อมูลดังกล่าวด้วย

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

การศึกษาค้างนี้เป็นการศึกษานำร่องเกี่ยวกับการประกันภัยพิทคอยน์ที่ยังไม่เกิดขึ้นในประเทศไทย ดังนั้นนักลงทุนในพิทคอยน์ส่วนใหญ่จะยังไม่คุ้นเคยหรืออาจยังไม่ตระหนักดีถึงความรุนแรงของความเสี่ยงต่าง ๆ ประกอบกับทั้งตัวอย่างที่เก็บรวบรวมได้เป็นนักลงทุนที่มีรายได้ปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ทำให้มีการระบุเบี้ยประกันภัยที่ยอมจ่ายต่ำมาก ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป ได้แก่ (1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักลงทุนในพิทคอยน์ โดยกำหนดโควตาตามระดับรายได้และปริมาณพิทคอยน์ที่มี ซึ่งอาจเพิ่มการเลือกสุ่มขนาดตัวอย่างตามตารางเครจซี่เมอร์แกนหรือเลือกใช้สูตรของคอกแรนที่ใช้ในกรณีที่ไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่นอนเพื่อให้ได้ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น และ (2) มีตัวอย่างผลิตภัณฑ์ประกันภัยพิทคอยน์ที่ใกล้เคียงกับที่ควรจะเป็นเพื่อให้ให้นักลงทุนในพิทคอยน์แสดงความคิดเห็นได้เหมาะสมมากยิ่งขึ้นหรืออาจทำ Conjoint Analysis สำหรับการออกแบบแผนแต่ละแผนในผลิตภัณฑ์ประกันภัยให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งควรมีการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย เช่น การลดค่าเบี้ยประกันภัยเมื่อนักลงทุนในพิทคอยน์มีอุปกรณ์ โปรแกรม หรือระบบป้องกัน/ลดความเสี่ยงต่าง ๆ ที่ตรงตามเงื่อนไขที่บริษัทประกันภัยกำหนด หรือออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีการเพิ่มเติมความคุ้มครองในส่วนของการใช้จ่ายในการกู้พิทคอยน์คืนจากการถูกโจรกรรม รวมถึงการเพิ่มเติมเงื่อนไขที่จะช่วยลดความเสี่ยงต่อบริษัทประกันภัย เช่น จำนวนพิทคอยน์ที่รับประกันภัยไม่เกินกี่พิทคอยน์ และอาจขยายการจ่ายเบี้ยประกันภัยจากเดิมจ่ายด้วยเงินบาทเป็นการจ่ายด้วยสกุลเงินดิจิทัลต่าง ๆ แทนเพื่อเพิ่มความหลากหลายและความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้นในช่องทางการจ่ายเบี้ยประกันภัย โดยหากกังวลเรื่องความผันผวนอาจเลือกสกุลเงินดิจิทัลที่ผูกกับสินทรัพย์อื่น เช่น เงินดอลลาร์ ในอัตราแลกเปลี่ยนคงตัว ซึ่งจากที่กล่าวมาข้างต้นอาจนำไปพัฒนาหรือต่อยอดการออกแบบในส่วนผลิตภัณฑ์ประกันภัยพิทคอยน์ที่นำเสนอในตารางที่ 1 ต่อไป

9. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2559). **หลักสูตรการเข้าใจดิจิทัล (Digital Literacy Curriculum)**.
โครงการจ้างที่ปรึกษากิจการรณรงค์ให้ความรู้รอบแนวทางการพัฒนาทักษะดิจิทัลเบื้องต้น (Digital Literacy) สำหรับประชาชนทุกกลุ่มวัยที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยภายใต้โครงการส่งเสริมการใช้ดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กรุงเทพประกันภัย. (ม.ป.ป.). **ประกันภัยร้านทอง**. ค้นเมื่อ 30 มกราคม 2565 จาก <https://goldtraders.or.th/uploads/doc/bangkokinsurance.pdf>.
- ชิปเม็กซ์. (2563). **เมื่อศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลถูกแฮก...ถึงเวลาแล้วหรือไม่ต้องมีการทำประกันในเรื่องนี้?** ค้นเมื่อ 29 มกราคม 2565 จาก <https://www.finnomena.com/zipmex/crypto-hack/>.
- ฐิภา นววัฒนทรัพย์. (2564). **จัดการความเสี่ยงจาก ‘บิตคอยน์’ ด้วยการลงทุน ‘ทอง’ ควบคู่กัน**. ค้นเมื่อ 31 มกราคม 2565 จาก <https://thestandard.co/bitcoin-and-gold-investment/>.
- บิทคับ. (2564). **7 เรื่องที่ต้องรู้ก่อนซื้อ Bitcoin**. ค้นเมื่อ 30 มกราคม 2565 จาก <https://www.finnomena.com/bitkub/7-things-bitcoin/>.
- ปรารณอารี มูฮัมหมัดอัลโคเลซ. (2563). **การยอมรับเทคโนโลยีพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์และการรับรู้ความเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจใช้สกุลเงินดิจิทัลของผู้บริโภคในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร**. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2565). **ตลาดคริปโต เติบโตแค่ไหนในปี 2564**. ค้นเมื่อ 27 มกราคม 2565 จาก <https://mgronline.com/stockmarket/detail/9650000002483>.
- กัญญาพัชญ์ นาแหลม. (2562). **รายงานผลการวิจัยเรื่องแรงจูงใจและพฤติกรรมในการใช้สกุลเงินในรูปแบบดิจิทัลของผู้บริโภค : กรณีศึกษาสกุลเงินบิตคอยน์**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มาร์เก็ตเรียร์. (2564). **Perceived Risk**. ค้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2565 จาก http://www.marketeer.co.th/inside_detail.php?inside_id=2209.
- มินตรา เชื้ออำ. (2561). **การรับรู้และทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการใช้สกุลเงินดิจิทัลบิตคอยน์ (Bitcoin) ในประเทศไทย**. วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์, 1(3), 83-97.
- มันนี่บัฟฟาโล. (2564). **ทำไมบิตคอยน์ถึงได้ชื่อว่าเป็นทองคำดิจิทัล**. ค้นเมื่อ 30 มกราคม 2565 จาก <https://www.moneybuffalo.in.th/cryptocurrency/is-bitcoin-the-new-gold>.
- สุทธิพล ทวีชัยการ. (2561). **FinTech and Cryptocurrency vs Law Enforcement**. ค้นเมื่อ 28 มกราคม 2565 จาก <https://www.oic.or.th/th/consumer/news/releases/88493>.
- สินมั่นคง. (ม.ป.ป.). **ประกันรถยนต์ : เงินคริปโตเคอเรนซีคืออะไร? ใช้ยังไง? ทำไมใครๆ ก็พูดถึง!** ค้นเมื่อ 27 มกราคม 2565 จาก <https://www.smk.co.th/newsdetail/2838>.
- Allodi, E., Cervellati, E. M. and Stella, G. P. (2020). **A new proposal to define insurance literacy: paving the path ahead**. Risk Governance & Control: Financial Market & Institutions, 10(4), 22-32.
- Barlyn, S. (2018). **Insurers gingerly test bitcoin business with heist policies**. cited 26 January 2022 Retrieved from <https://www.reuters.com/article/us-markets-bitcoin-insurance-insight/insurers-gingerly-test-bitcoin-business-with-heist-policies-idUSKBN1FL406>.

- Kauflin, J. (2019). **Lloyd's of london, aon and others poised to profit from cryptocurrency hacker insurance.** cited 26 January 2022 Retrieved from <https://www.forbes.com/sites/jeffkauflin/2019/09/05/lloyds-of-london-aon-and-others-poised-to-profit-from-cryptocurrency-hacker-insurance/#4632314432aa>.
- OECD. (2014). **Pisa 2012 results: students and money (volume VI): Financial literacy skills for the 21st century.** cited 5 February 2022 Retrieved from <https://doi.org/10.1787/9789264208094-en>.
- Tennyson, S. (2011). **Consumers' insurance literacy: evidence from survey data.** Financial service Review: Cornell university 20, 165 -179.
- Tennyson, S. (2011). **Consumers' insurance literacy.** cited 31 January 2022 Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/228319777_Consumers'_Insurance_Literacy.
- UNESCO. (2018). **A global framework of reference on digital literacy skills for indicator 4.4.2.** cited 5 February 2022 Retrieved from <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/ip51-global-framework-reference-digital-literacy-skills-2018-en.pdf>.